

DES LA GELTRÚ, RICART CADA NADAL

M. LL. Orriols i Vidal

Mossèn Pere Sitjà i Clapés, nat a Sant Andreu del Palomar, arribà a Vilanova i la Geltrú l'octubre de 1966 per fer de rector de la parròquia de Santa Maria de la Geltrú. De seguida s'integrà i es guanyà l'estima no solament dels geltrunencs sinó també dels vilanovins, convertint-se en un vilanoví més i dels que més.

L'any 1983 tingué la felicitat idea de felicitar per Nadal als seus feligresos i amics mitjançant una estampa. Com a bon vilanoví i denotant una exquisida sensibilitat artística, feu estampar un gravat d'Enric Cristòfol Ricart de tema ben nadalenc: un pessebre. A partir de llavors, any rera any, quan arriben les calors més fortes, que és quan hi ha certa calma a la parròquia, Mn. Pere, escull un boix nadalenc de Ricart d'entre les estampacions que li han deixat amics o que ell mateix ha aplegat.

Aquesta felicitació anual a la feligresia i als amics forans en la festa del Nadal, serveix a Mn. Pere per divulgar popularment un tema de la gran obra xilogràfica d'un vilanoví universal mig oblidat. Ja fa deu anys que fa reproduir, estampant en una cartolina blanca o crema, en octau, un motiu nadalenc dels que tant abunden en l'obra de Ricart.

Pels que guarden aquestes nades ben segur que tindrà interès conèixer l'origen d'aquests gravats. Determinar-ho ha estat una tasca relativament senzilla mercès als "Albums de Proves d'Assaig d'Enric-C. Ricart" que els hereus de l'artista, l'any 1960, van llegar a la Biblioteca-Museu Balaguer:

- *Nadala de 1983.*

El gravat central, el naixement, data del 1956. Ricart no el va fer per ningú determinat, i el va deixar per il·lustrar el número de Nadal del butlletí dels Ex-alumnes de l'Escola Pia d'aquell any¹.

L'àngel que guarda el pessebre és de l'any 1959. Formava part d'una petita nadala de dues fustes². Fou reproduït en el número 722 de la segona època del periòdic "Villanueva y Geltrú" (19 de març de 1960), tot donant notícia de la mort de l'artista.

- *Nadala de 1984.*

Data del 1957. Fou feta per encàrrec de Fill de Miquel Mateu i impresa originàriament per Oliva de Vilanova³.

- *Nadala de 1985.*

Data del 1959 i fou gravada per a la serradora de F. Milà⁴.

La muntanya de Montserrat amb el tinter i la ploma és una reproducció d'un gravat pel llibre "Montserrat, llegendes i tradicions" de Joan Amades.

Reembres, núm. 2. Any 1993. Pàgs. 19-22.

- *Nadala de 1986.*

És la conjunció de diferents gravats.

El detall del Naixement va ser fet el 1954, probablement per la coberta del Butlletí de l'Associació Pessebrista de Vilanova i la Geltrú. Va ser reproduït a la portada de l'extraordinari de Nadal de "Villanueva y Geltrú", del mateix any⁵.

La muntanya de Montserrat amb el tinter i la ploma (gravat diferent de l'anterior) també correspon al llibre "Montserrat, llegendes i tradicions" de Joan Amades⁶.

Gravat de Ricart corresponent a la Nadala de l'any 1989

- *Nadala de 1987.*

La fusta va ser gravada l'any 1948 com a nadala per a Fernando Rivière de Caralt⁷.

- *Nadala de 1988.*

És de l'any 1958, i és un dels molts gravats que Ricart va fer pel Monestir de Santa Maria de Poblet⁸. L'any 1973 va ser reproduït a "Villanueva y Geltrú" en el número extraordinari de Nadal.

- *Nadala de 1989.*

Aquest boix fou gravat, l'any 1955, expressament per al recordatori de la primera Missa de Mn. Arcadi Llagostera, celebrada pels vols de Nadal.

- *Nadala de 1990.*

Es va gravar l'any 1958 per a Josep M. Bultó i Marquès⁹

- *Nadala de 1991.*

Va ser fet l'any 1952 amb destinació al Butlletí de l'Associació Pessebrista de Vilanova i la Geltrú¹⁰.

- *Nadala de 1992.*

Propietat del senyor Cochs, de Reus. Va ser gravat l'any 1950¹¹.

El textos de les felicitacions dels tres primers anys (1983, 1984 i 1985) són passatges breus de caràcter nadalenc escollits pel propi Mn. Pere. Les nadales posteriors són encara més estimables per l'aportació personal del propi rector.

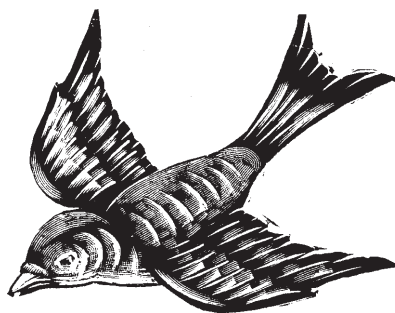
Mn. Pere Sitjà, home de sòlids coneixements clàssics, de jove, al seminari, havia començat a fer poemes. Però, després, lliurat plenament a la tasca pastoral en diferents destinacions, les obligacions no li permeteren de continuar cultivant la seva afecció a la poesia. L'any 1986, quan feia vint anys que era a la Geltrú i, discretament i calladament, s'havia fet un vilanoví més, va caure seriosament malalt i es tingué d'allunyar temporalment de la parròquia. Durant l'obligada convalescència va renovar l'antiga afecció, i el resultat fou una inspirada poesia de tema nadalenc que empraria per felicitar els feligresos pel Nadal d'aquell mateix any. Ara són set ja les poesies nadalenques de Mn. Pere, i és d'esperar que aviat, pel Nadal d'enguany, en podrem gaudir d'una altra.

Aquestes poesies són un cant a l'amor i la pau; les de 1989, 1991 i 1992 palesen, a més, el lliurament del discret i amorós rector als feligresos i a les

mil·lenàries pedres parroquials. Són poesies pensades poc a poc i escrites apressadament en moments escadussers.

Són moltes les persones que guarden aquestes nades, i quan els primers freds avisen que s'apropa l'hivern molts ja pregunten pel vers i pel gravat de Ricart que el rector de la Geltrú farà estampar. El gravat que enguany il·lustrarà la nadala, és encara un secret i també el contingut de la poesia.

Possiblement Mn. Pere Sitjà, per sort, ha estat víctima de l'encant vilanoví, un encant que no deixa salpar als fills de Vilanova, com Ricart, i que ancora profundament als forans.

Notes

¹ Biblioteca-Museu Balaguer. Àlbum de proves de Ricart II, pàg. 203.

² Id., pàg. 219.

³ Id., pàg. 230.

⁴ Id., pàg. 263.

⁵ Id., pàg. 192.

⁶ Id., pàg. 40.

⁷ Id., pàg. 103.

⁸ Id., pàg. 249.

⁹ Id., pàg. 254.

¹⁰ Id., pàg. 164.

¹¹ Id., pàg. 144.